

**KRAJSKÁ
HYGIENICKÁ STANICE
MORAVSKOSLEZSKÉHO
KRAJE SE SÍDLEM
V OSTRAVĚ**

Vybrané zdravotní ukazatele ve vztahu ke kvalitě ovzduší v MS kraji 20.10.2011, Havířov

**MUDr. Helena Šebáková
Bc. Eva Kolářová
RNDr. Jiří Urbanec
helenasebakova@khssova.cz
595 138 200**

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě
Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava tel: 595 138 111, fax: 595 138 109 www.khsova.cz, podatelna@khssova.cz

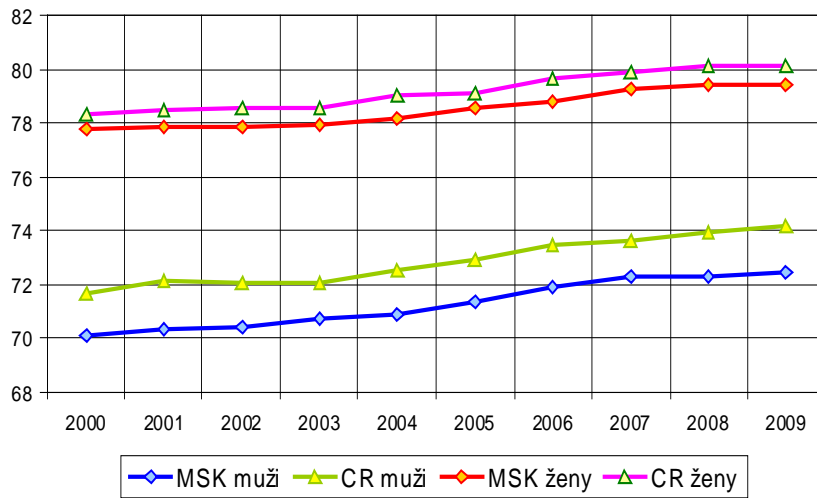
Obsah

- Základní zdravotní ukazatele ve vztahu k ovzduší, jako např. úmrtnost a incidence vybraných onemocnění
- Výskyt akutních respiračních onemocnění a alergie
- Srovnání uvedených ukazatelů za ČR, MS kraj, Ostravu
- Teoretický odhad vlivu PM10 na zdraví obyvatel za období 2001-2010 (stručný souhrn)
- Závěr

Střední délka života při narození

Střední délka života při narození

Střední délka života 2005 - muži

Bruntál	70,7
Frýdek-Místek	71,3
Karviná	70,3
Nový Jičín	71,0
Opava	71,4
Ostrava	70,9

Střední délka života 2005 - ženy

Bruntál	78,0
Frýdek-Místek	78,5
Karviná	77,8
Nový Jičín	78,5
Opava	78,7
Ostrava	78,1

Střední délka života 2005 - MSK a ČR

MSK muži	71,3
ČR muži	72,9
MSK ženy	78,6
ČR ženy	79,1

Zdroj: ÚZIS

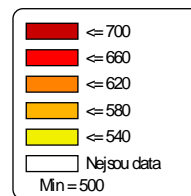
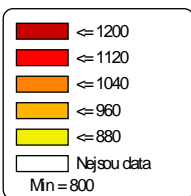
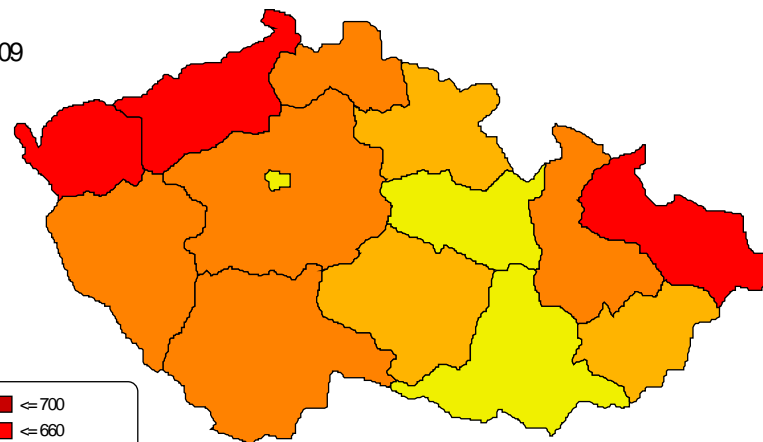
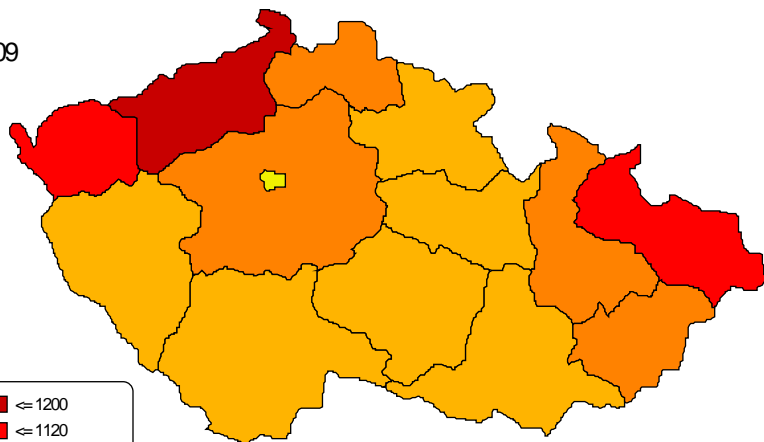
Standardizovaná úmrtnost

SDR celkem muži

SDR celkem ženy

2009

2009

Bruntál	1054,5
Frydek-Místek	1026,6
Karviná	1141,3
Nový Jičín	1113,4
Opava	1049,0
Ostrava	1074,9

Bruntál	606,8
Frydek-Místek	584,0
Karviná	668,4
Nový Jičín	594,2
Opava	617,9
Ostrava	618,9

ČR 962,5
MSK 1080,9

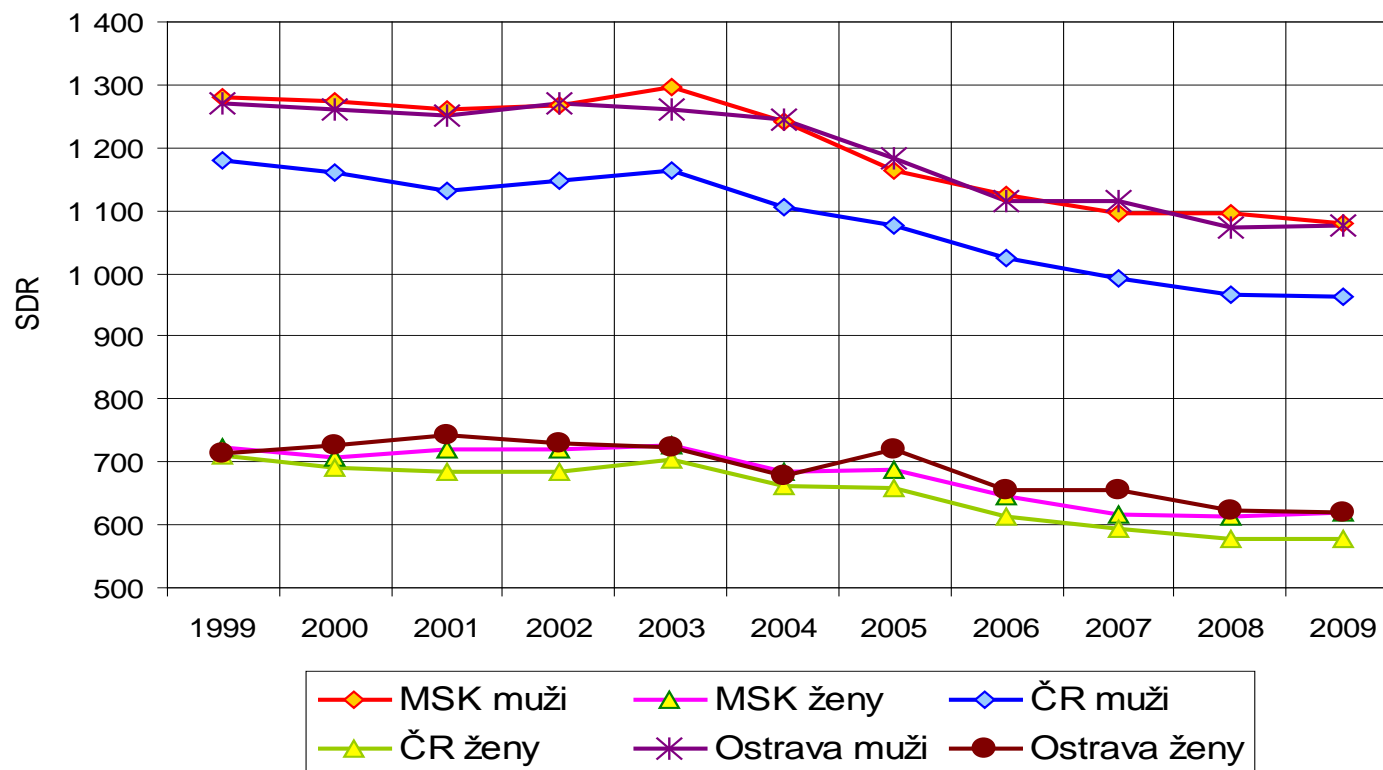
ČR 576,5
MSK 620,4

Zdroj: ÚZIS

Standardizovaná úmrtnost

SDR celkem

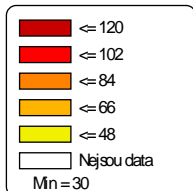
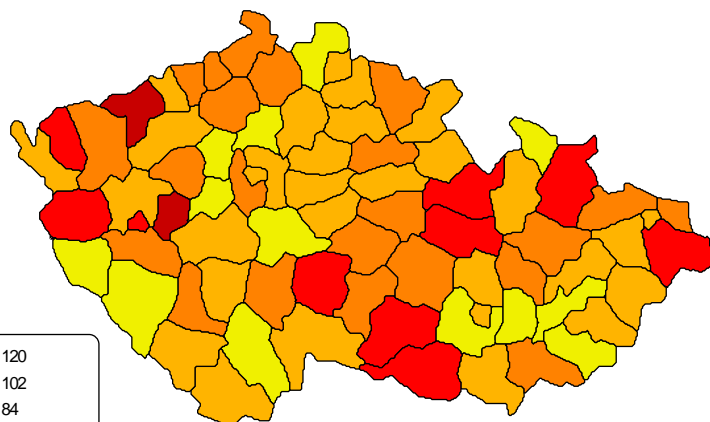

Zdroj: ÚZIS

Standardizovaná úmrtnost

SDR na nemoci dých. s. - muži

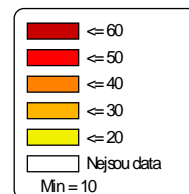
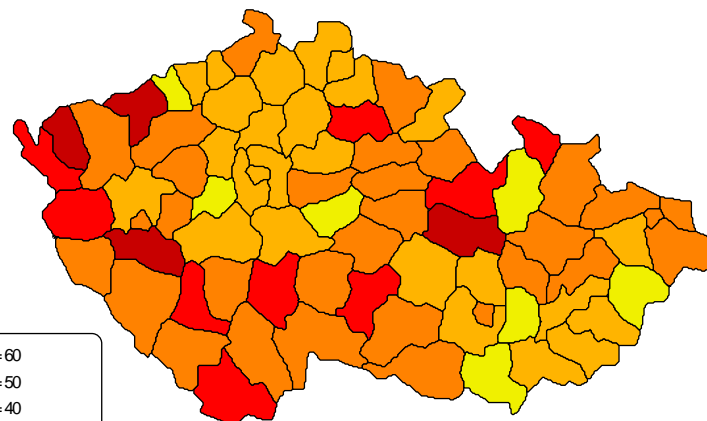
2009

Česko
63

SDR na nem. dých. s. - ženy

2009

Česko
30,9

Bruntál	89,0
Frýdek-Místek	86,8
Karviná	72,6
Nový Jičín	60,1
Opava	75,1
Ostrava	61,1

ČR 63,0
MSK 72,0

ČR 30,9
MSK 32,1

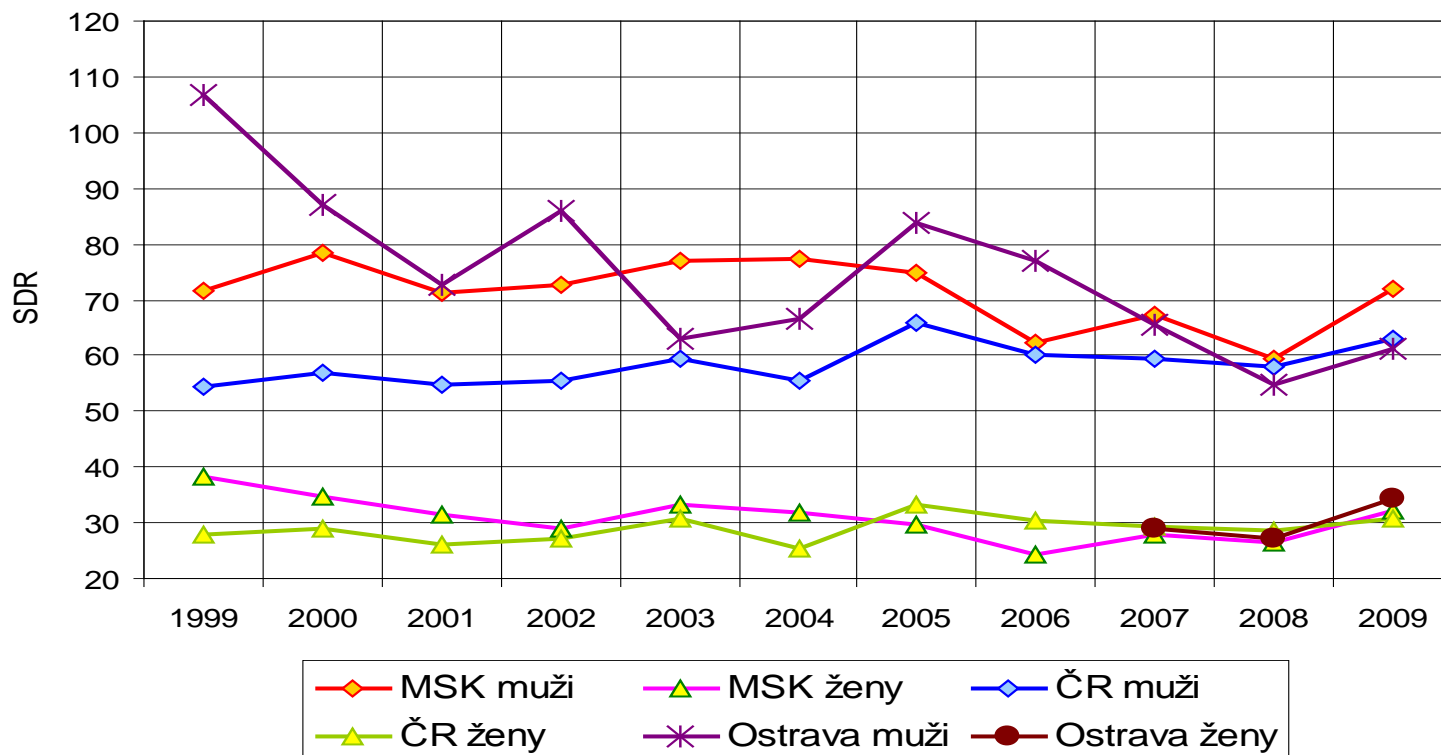
Bruntál	36,4
Frýdek-Místek	36,5
Karviná	31,3
Nový Jičín	21,2
Opava	30,5
Ostrava	34,3

Zdroj: ÚZIS

Standardizovaná úmrtnost

SDR nemoci dýchací soustavy

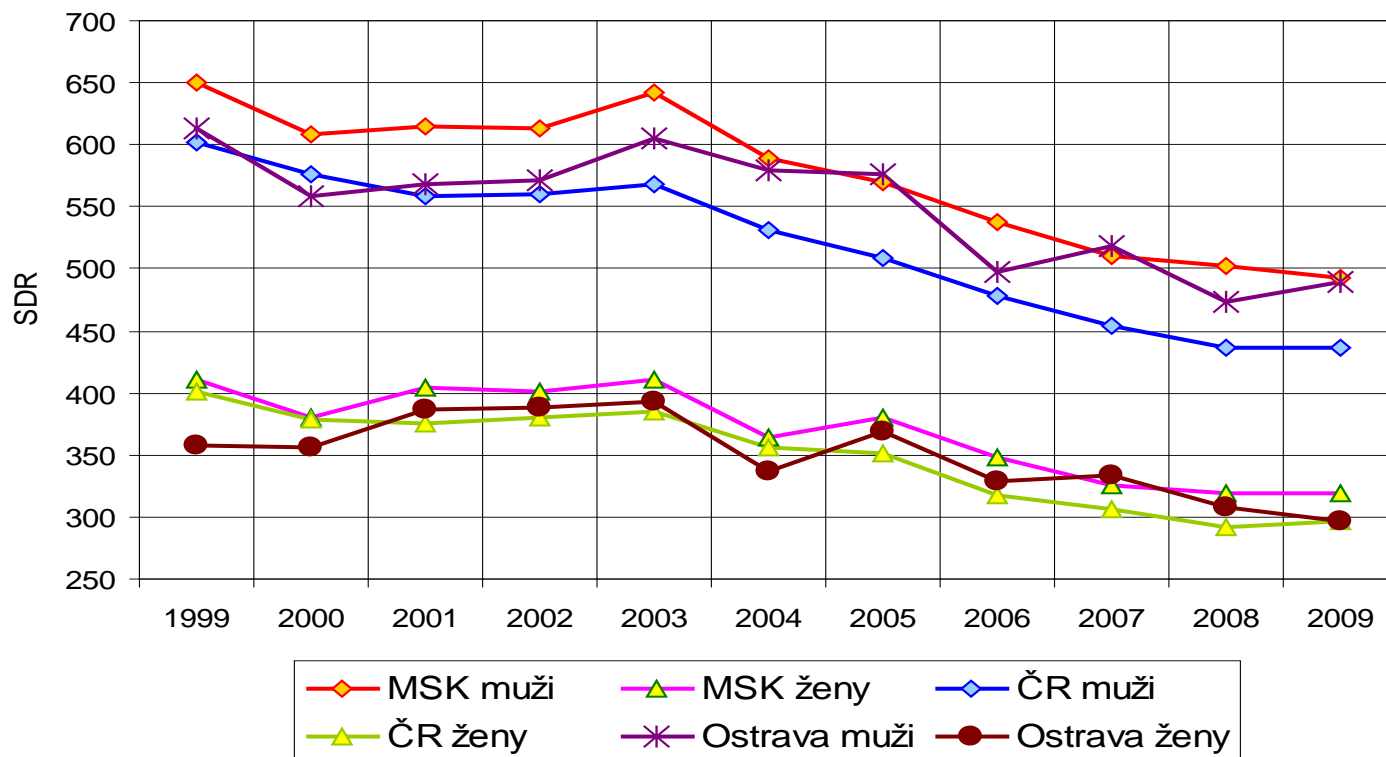

Zdroj: ÚZIS

Standardizovaná úmrtnost

SDR nemoci oběhové soustavy

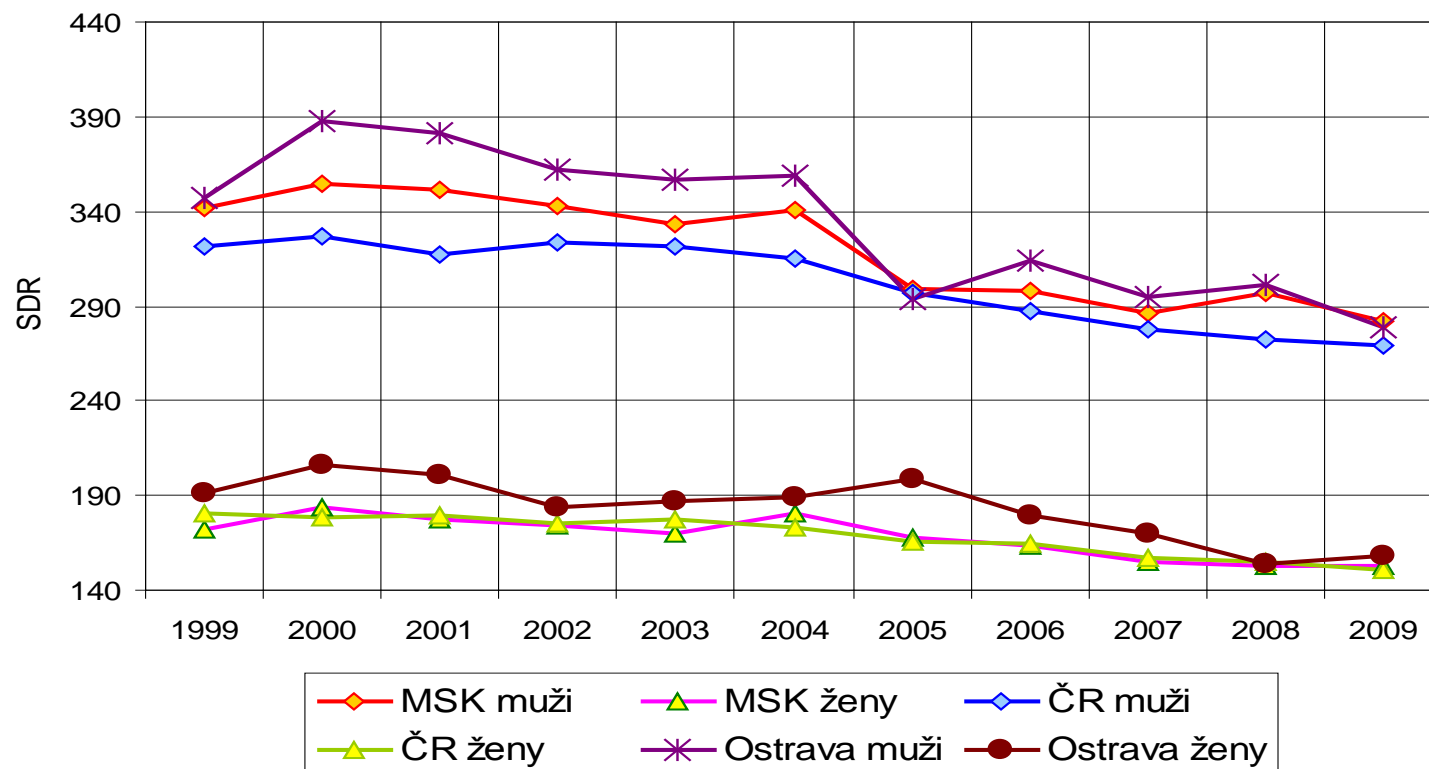

Zdroj: ÚZIS

Standardizovaná úmrtnost

SDR novotvary

Zdroj: ÚZIS

Standardizovaná úmrtnost

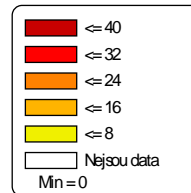
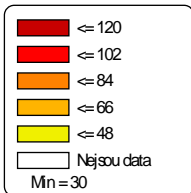
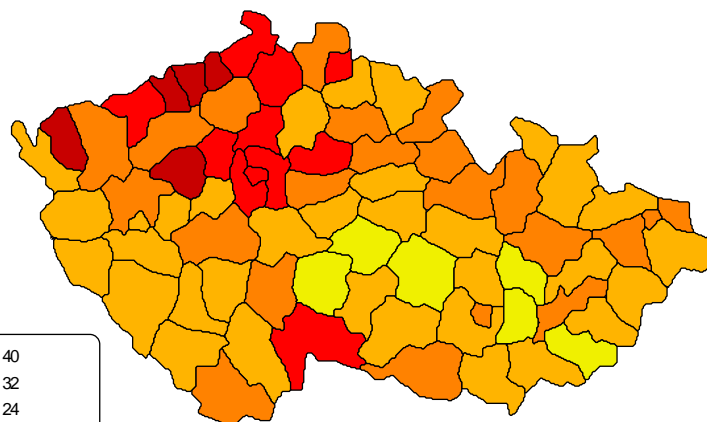
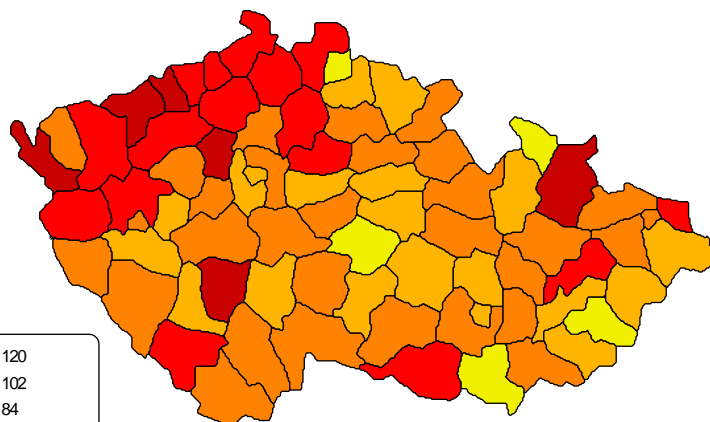

Zemřelí na ZN - dg C 33,C 34 - evr. stand. - muži

Zemřelí na ZN - dg C 33,34 - evr. stand. - ženy

2007

2007

Česko
71,3

Česko
19,1

ČR 71,3
MSK 77,5

Bruntál	103,4
Frýdek-Místek	62,2
Karviná	92,9
Nový Jičín	68,4
Opava	71,7
Ostrava	74,7

ČR 19,1
MSK 16,8

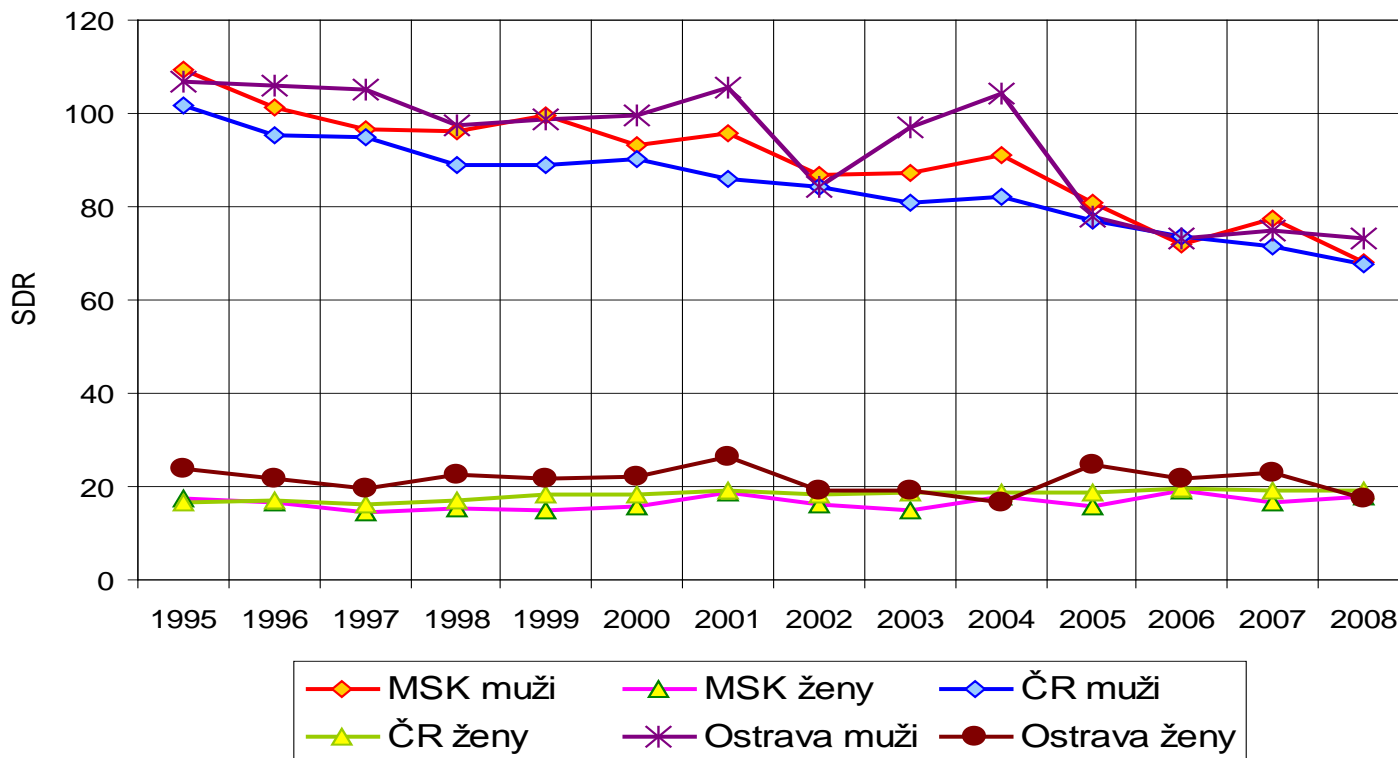
Bruntál	10,8
Frýdek-Místek	12,2
Karviná	16,3
Nový Jičín	18,4
Opava	13,0
Ostrava	22,8

Zdroj: ÚZIS

Standardizovaná úmrtnost

Zemřelí na ZN - dg C 33, 34, evr. stand.

Zdroj: ÚZIS

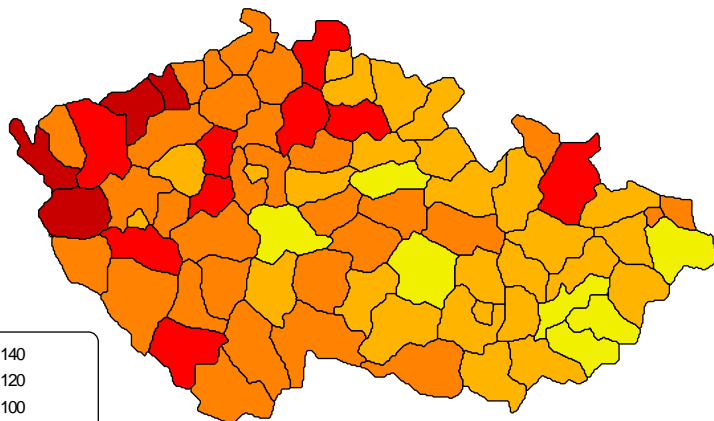
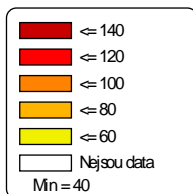
Zhoubné novotvary - incidence

Zhoubné novotvary - dg C 33,34 - evr. stand. - muži

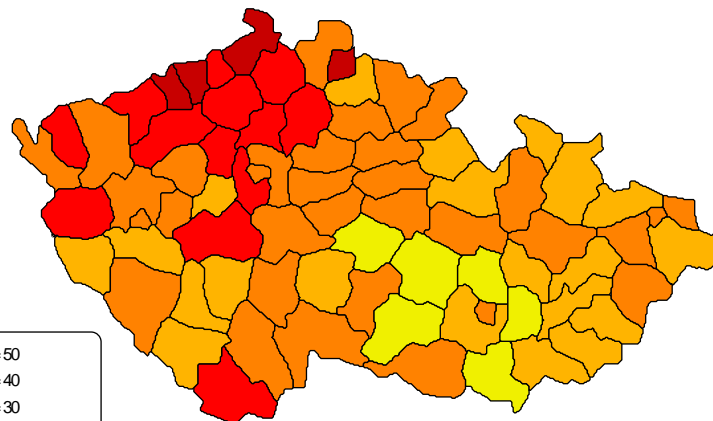
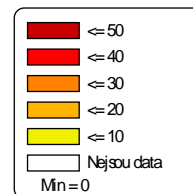
Zhoubné novotvary - dg C 33,C 34- evr. stand. - ženy

2007

2007

Česko
81,5

Česko
24,2

Bruntál	118,6
Frydek-Místek	58,3
Karviná	89,5
Nový Jičín	77,7
Opava	67,8
Ostrava	91,2

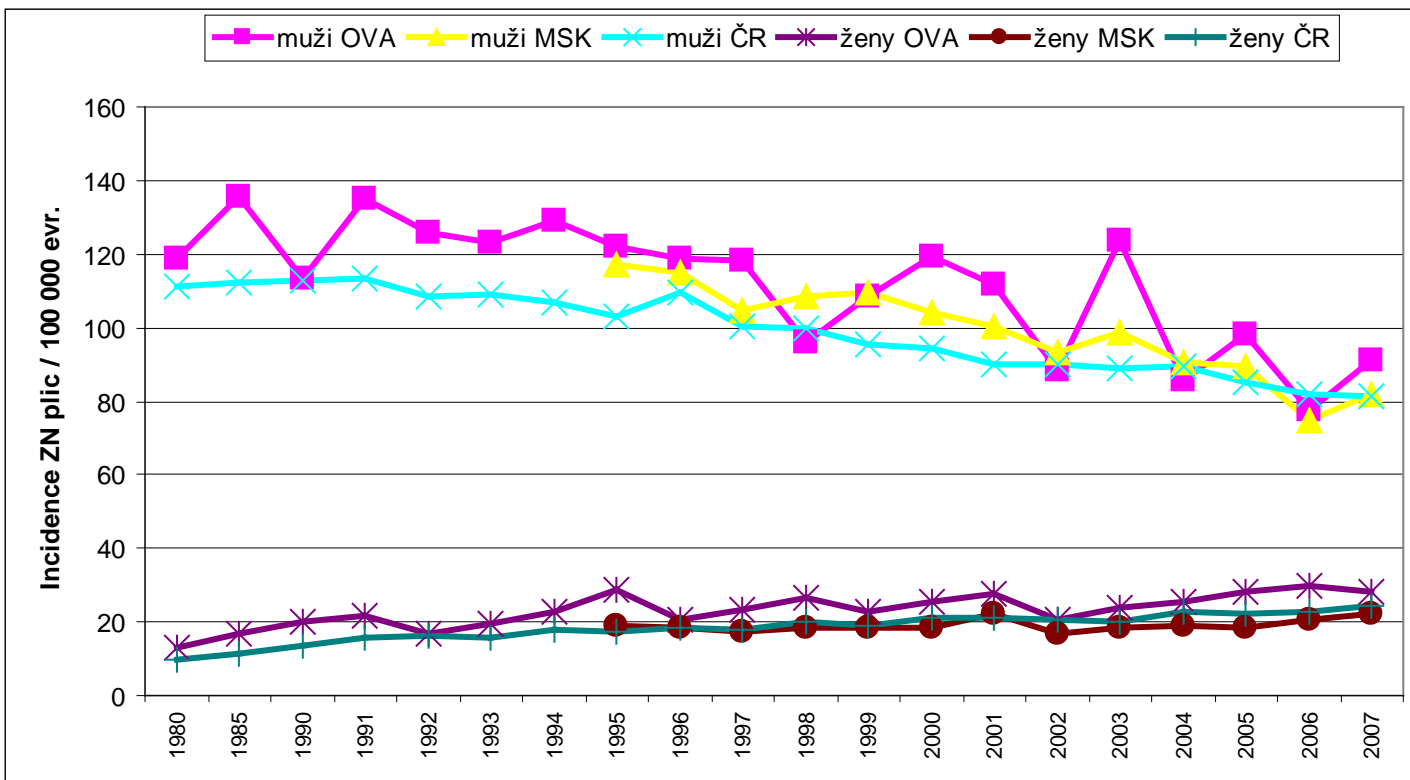
ČR 81,5
MSK 82,1

Bruntál	15,9
Frydek-Místek	17,2
Karviná	22,5
Nový Jičín	26,5
Opava	15,4
Ostrava	28,0

ČR 24,2
MSK 22,2

Zdroj: ÚZIS

Zhoubné novotvary plic - incidence

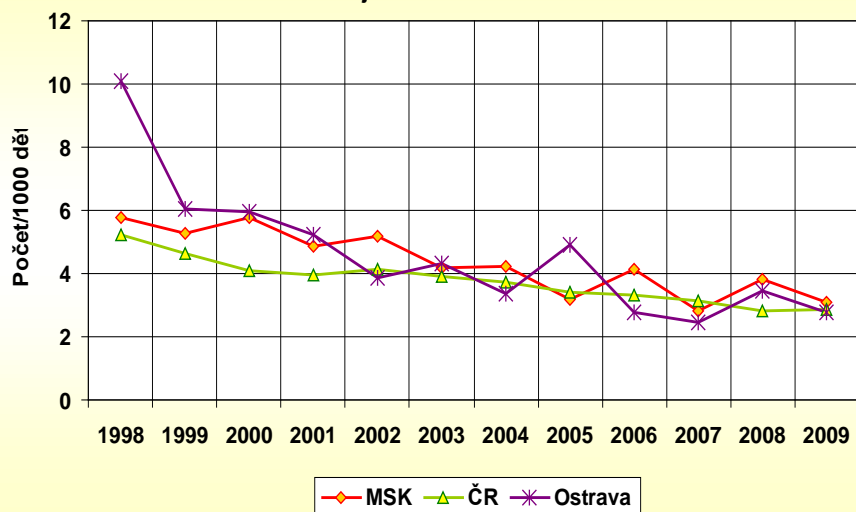

Zdroj: ÚZIS

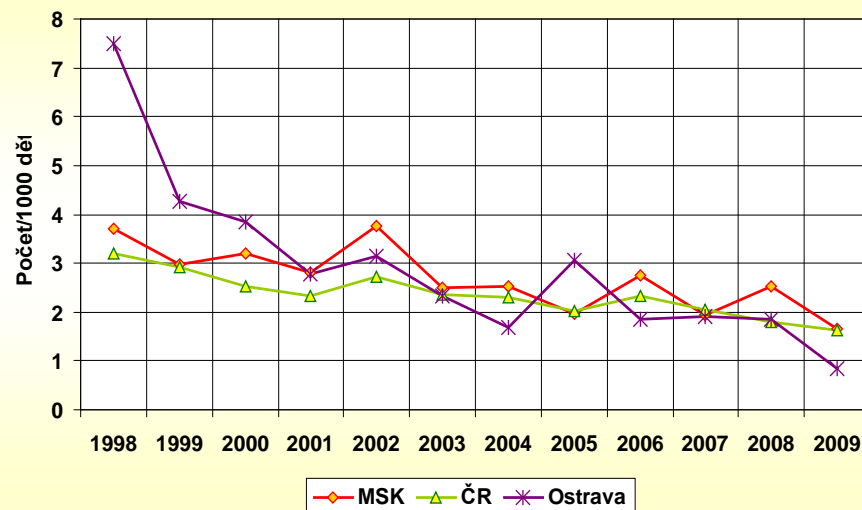
Kojenecká a novorozenecká úmrtnost

Kojenecká úmrtnost

Kojenecká úmrtnost

Novorozenecká úmrtnost

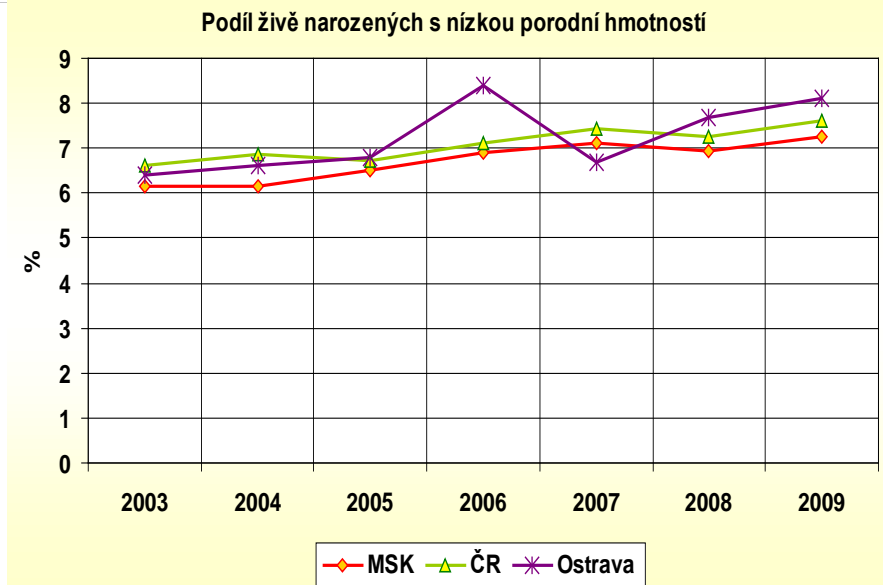
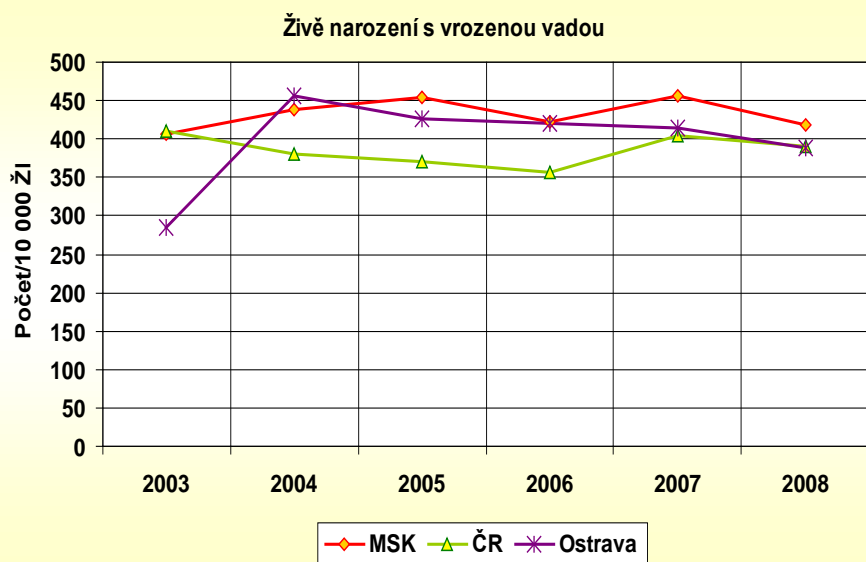

Novorozenecká úmrtnost

Zdroj: ÚZIS

Živě narození s vrozenou vadou, s nízkou porodní hmotností

Živě narození s vrozenou vadou

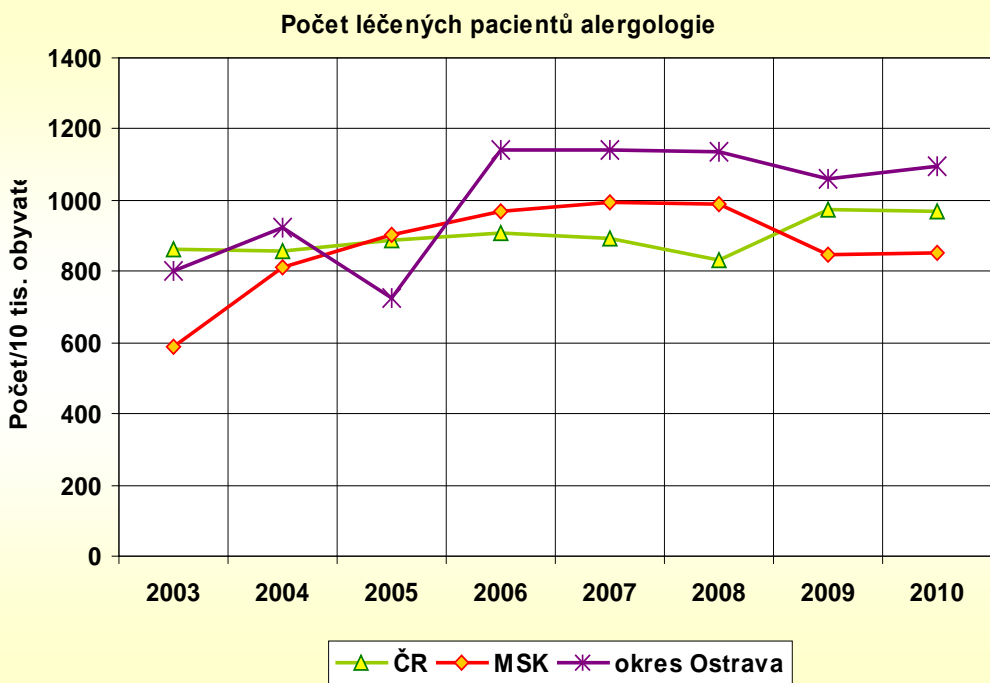
Podíl živě narozených s nízkou porodní hmotností

Pozn.: 8 % Ostrava = 289 dětí

Zdroj: ÚZIS

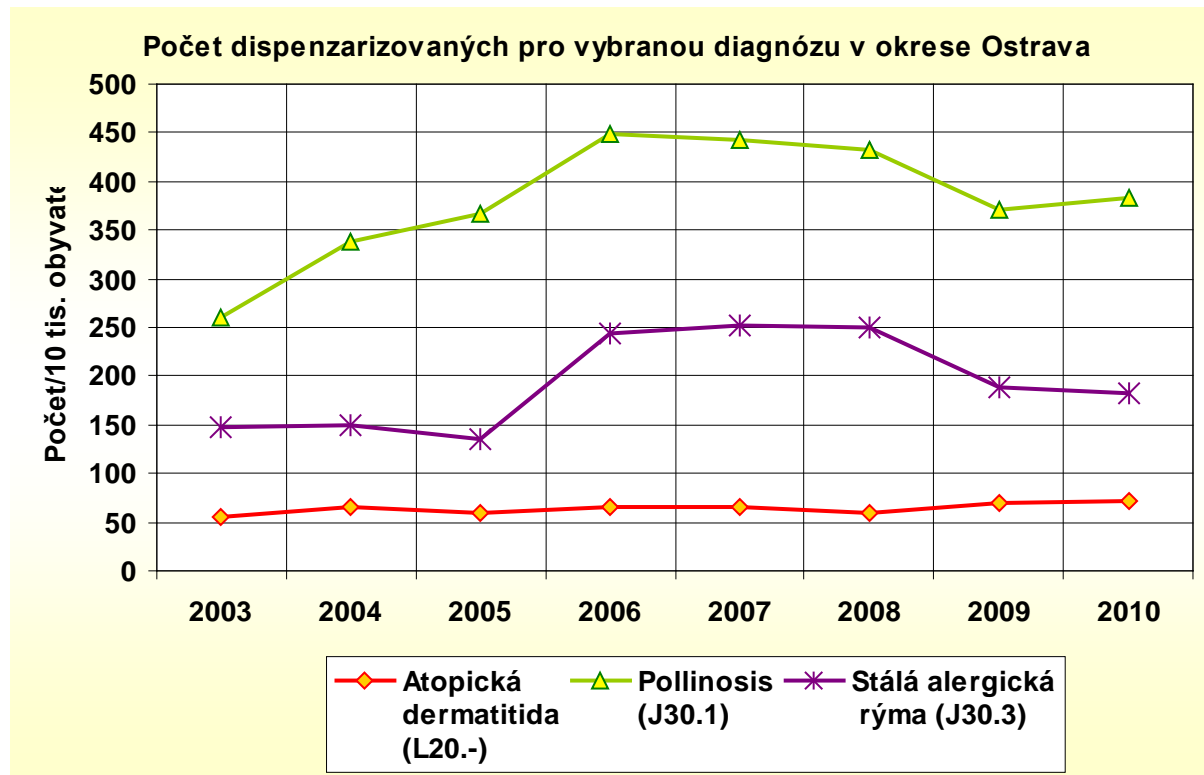
Počet léčených pacientů alergologie na 10 tis. obyvatel

	ČR	MSK	okres Ostrava
2003	861,8	590,2	803,2
2004	859,3	809,5	922,8
2005	885,5	902,9	725,1
2006	907,2	969,3	1141,5
2007	890,3	996,0	1143,1
2008	832,3	989,2	1137,4
2009	972,0	846,5	1058,0
2010	970,0	850,0	1096,1

Zdroj: ÚZIS

Počet dispenzarizovaných pro vybranou diagnózu na 10 tis. obyvatel

Zdroj: ÚZIS

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu na 10 tis. obyvatel dle okresů v roce 2010

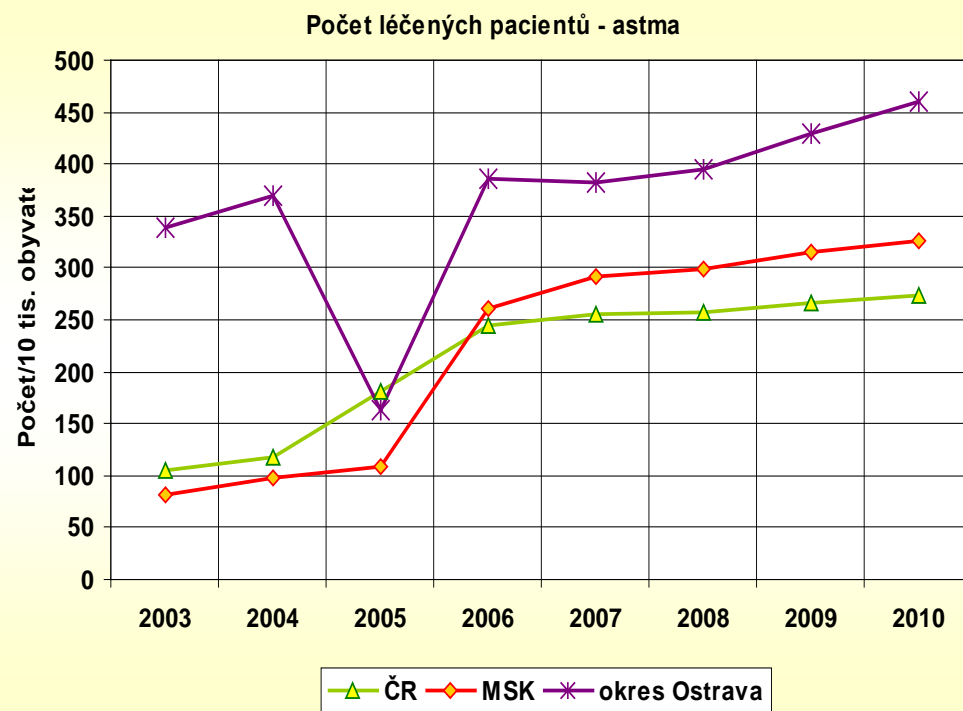
	Atopická dermatitida	Pollinosis	Stálá alergická rýma	Astma
Bruntál	33,99	301,33	165,97	232,41
Frydek-Místek	175,81	561,29	161,20	272,75
Karviná	52,62	290,15	168,34	301,58
Nový Jičín	85,63	339,29	188,82	387,48
Opava	57,44	208,93	88,36	177,90
Ostrava	70,87	382,70	182,21	460,31
MS kraj	81,81	356,57	161,77	326,74
ČR	80,98	324,82	159,27	273,17

Zdroj: ÚZIS

Počet léčených pacientů - astma na 10 tis. obyvatel

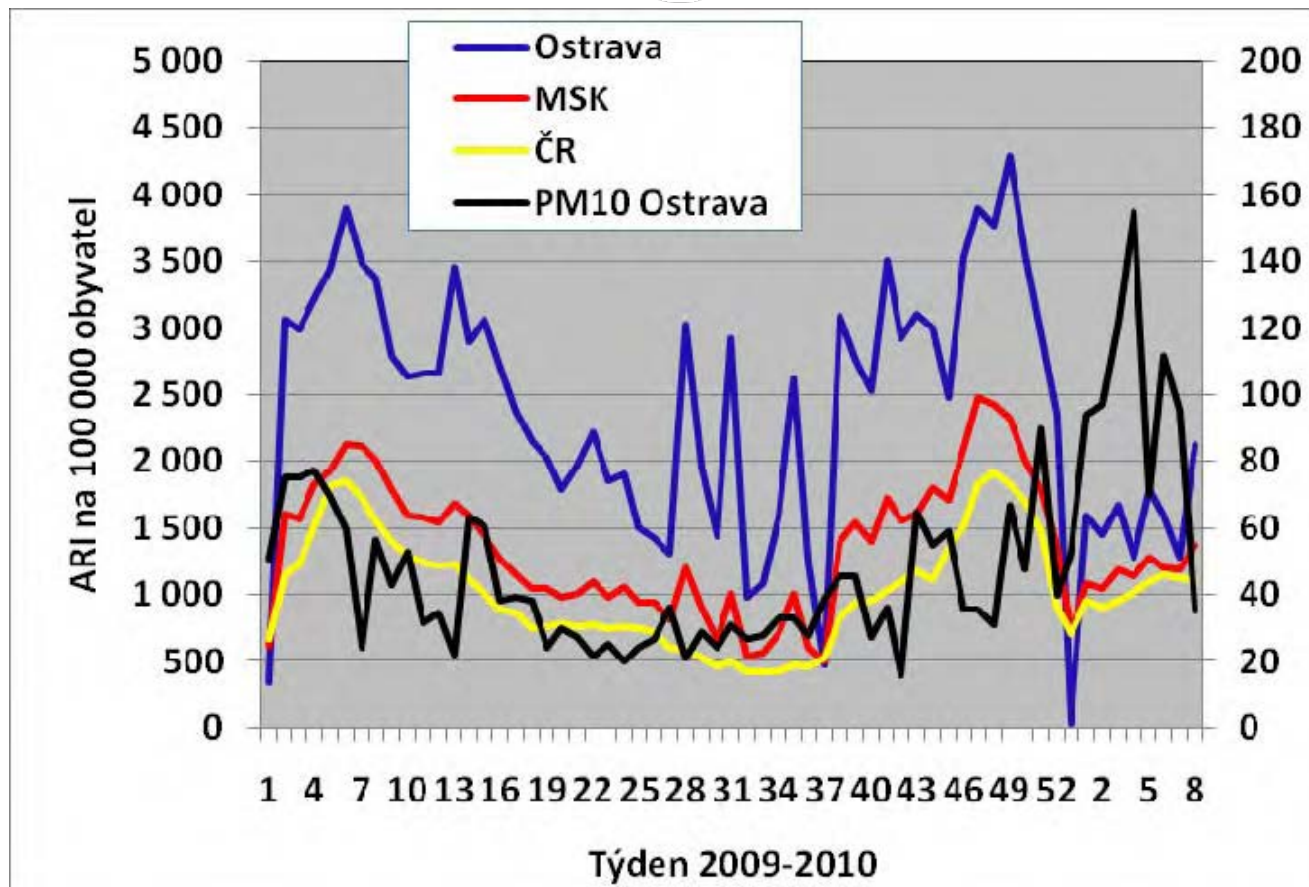

	ČR	MSK	okres Ostrava
2003	104,6	81,8	339,3
2004	118,1	97,8	370,3
2005	181,3	108,8	163,0
2006	244,0	260,4	385,0
2007	256,2	291,3	382,3
2008	257,4	298,4	394,7
2009	266,5	315,8	428,8
2010	273,2	326,7	460,3

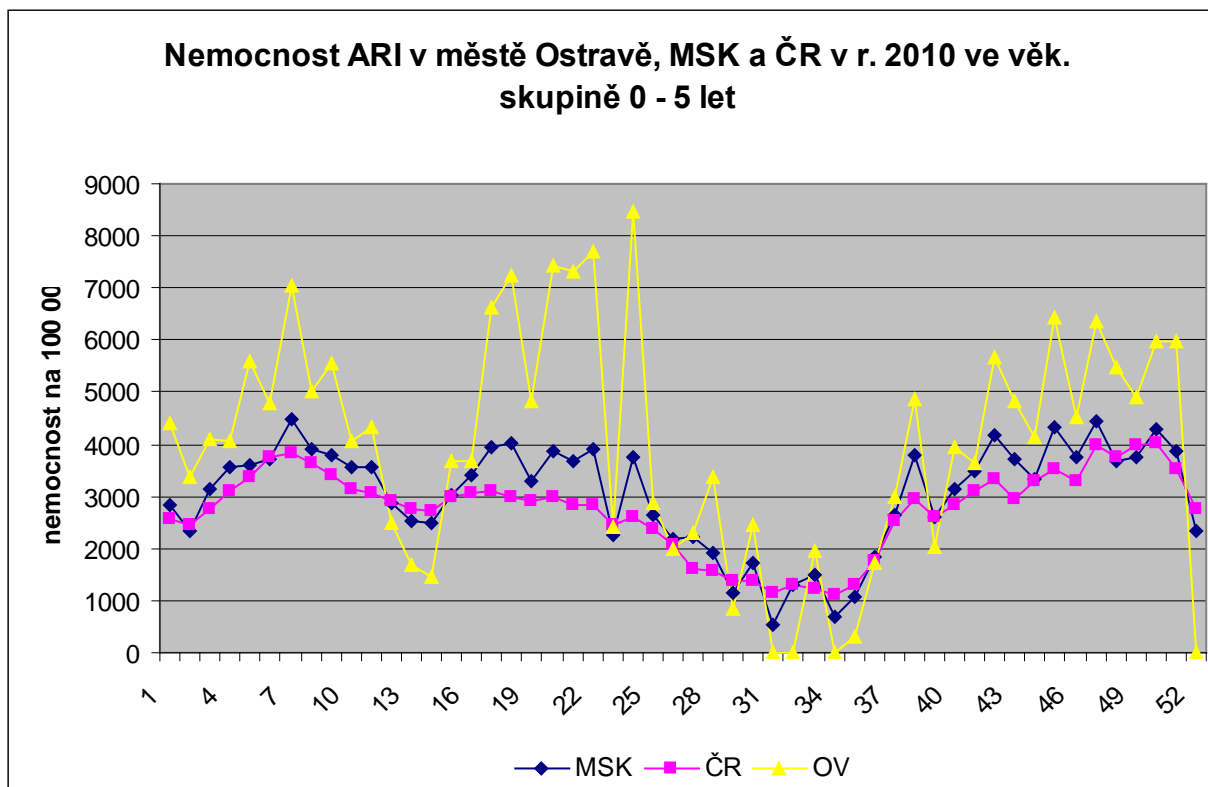
Zdroj: ÚZIS

Akutní respirační onemocnění

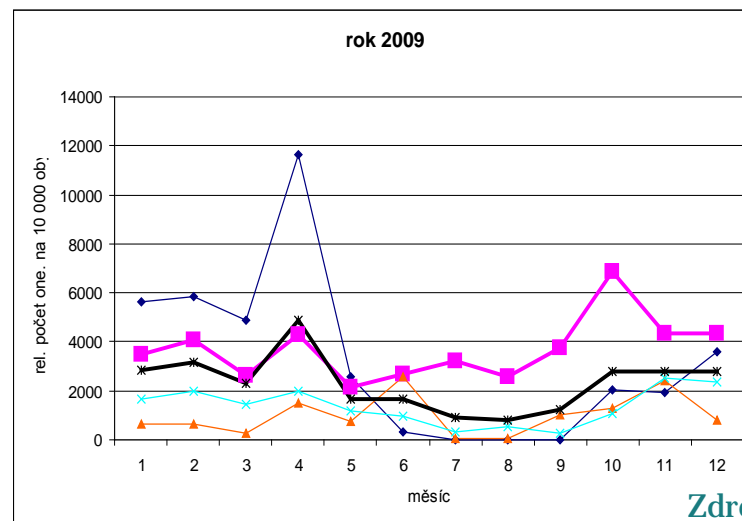
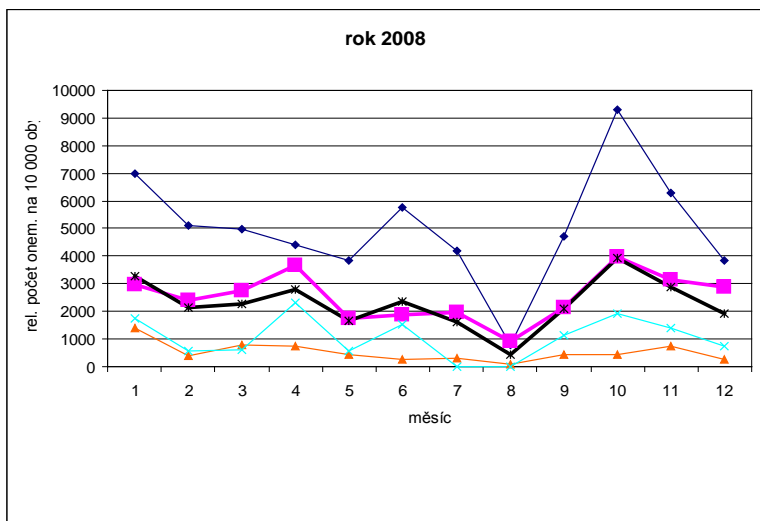
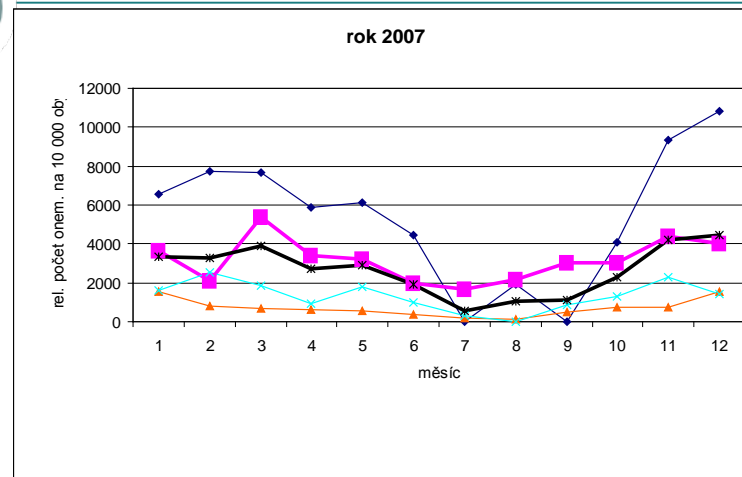
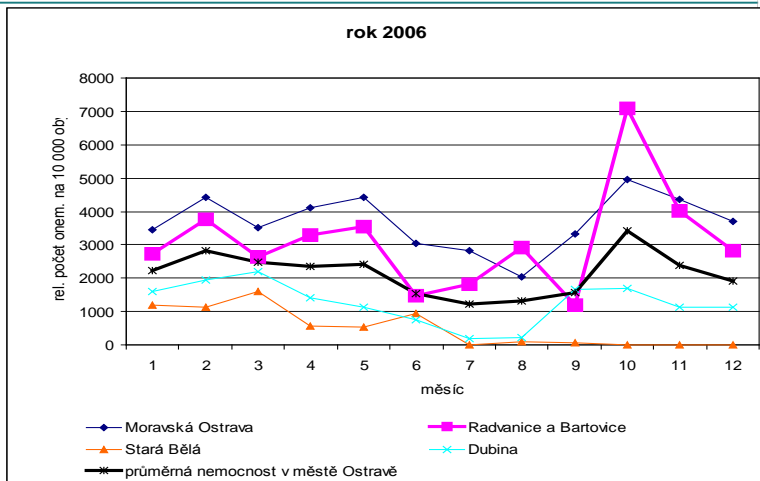
Zdroj: KHS, ČHMÚ

Akutní respirační onemocnění ve věkové skupině 0 až 5 let

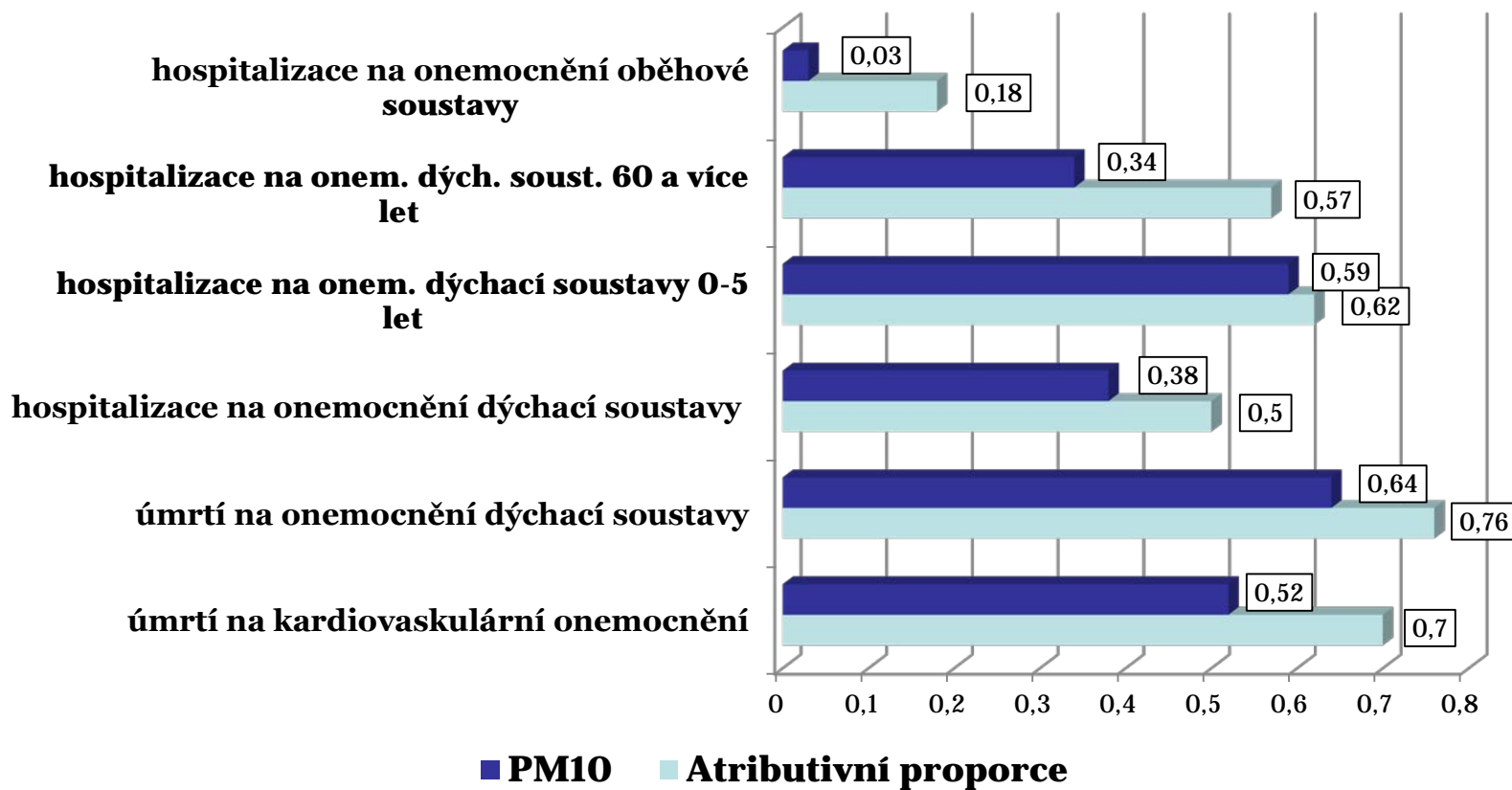
Zdroj: KHS

Nemocnost dětí ARI v Ostravě na 10 tis. obyvatel dle vybraných obvodů

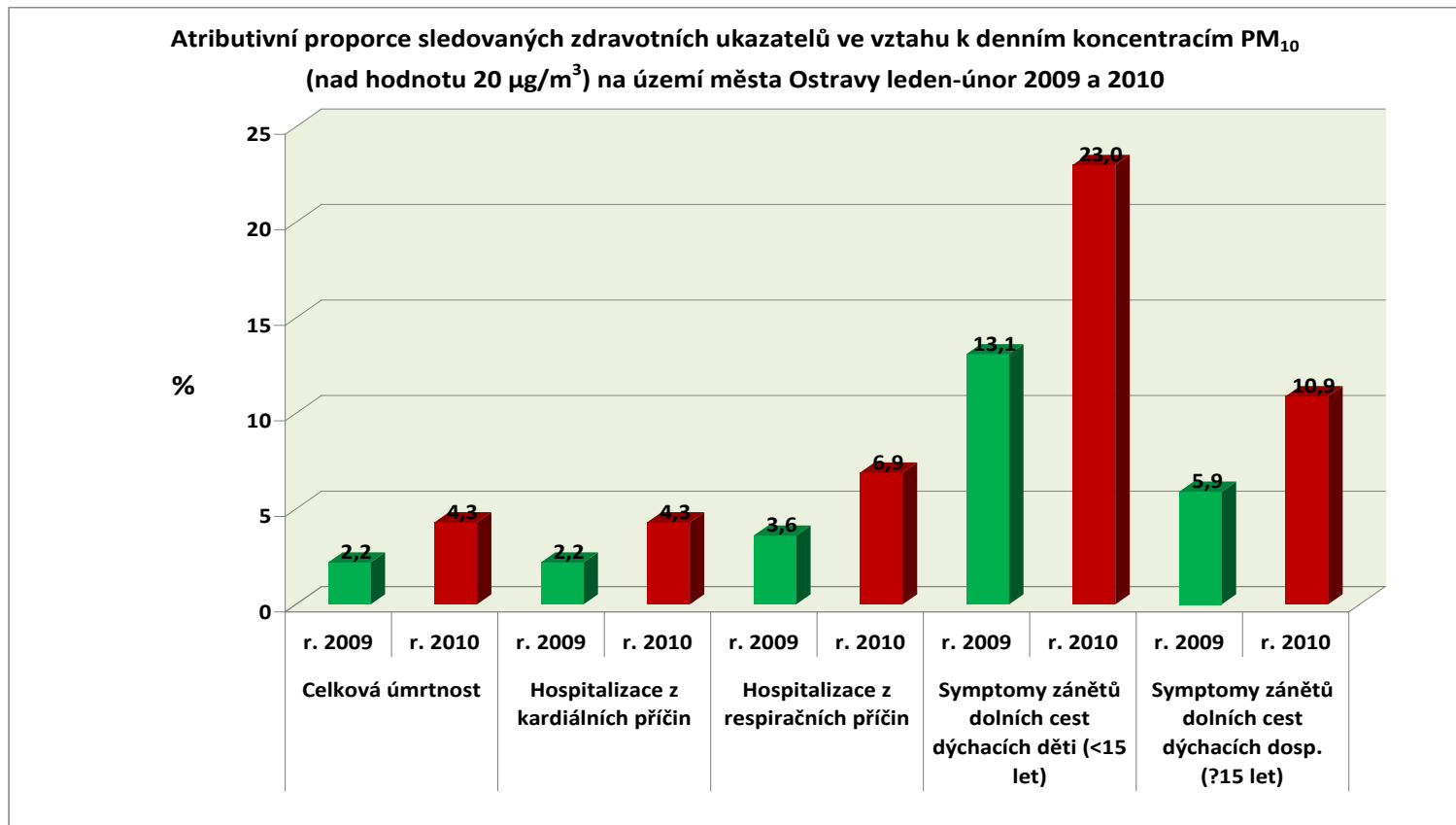
Zdroj: KHS

Korelace zdravotních ukazatelů a koncentrací PM10 za období 2001-2010

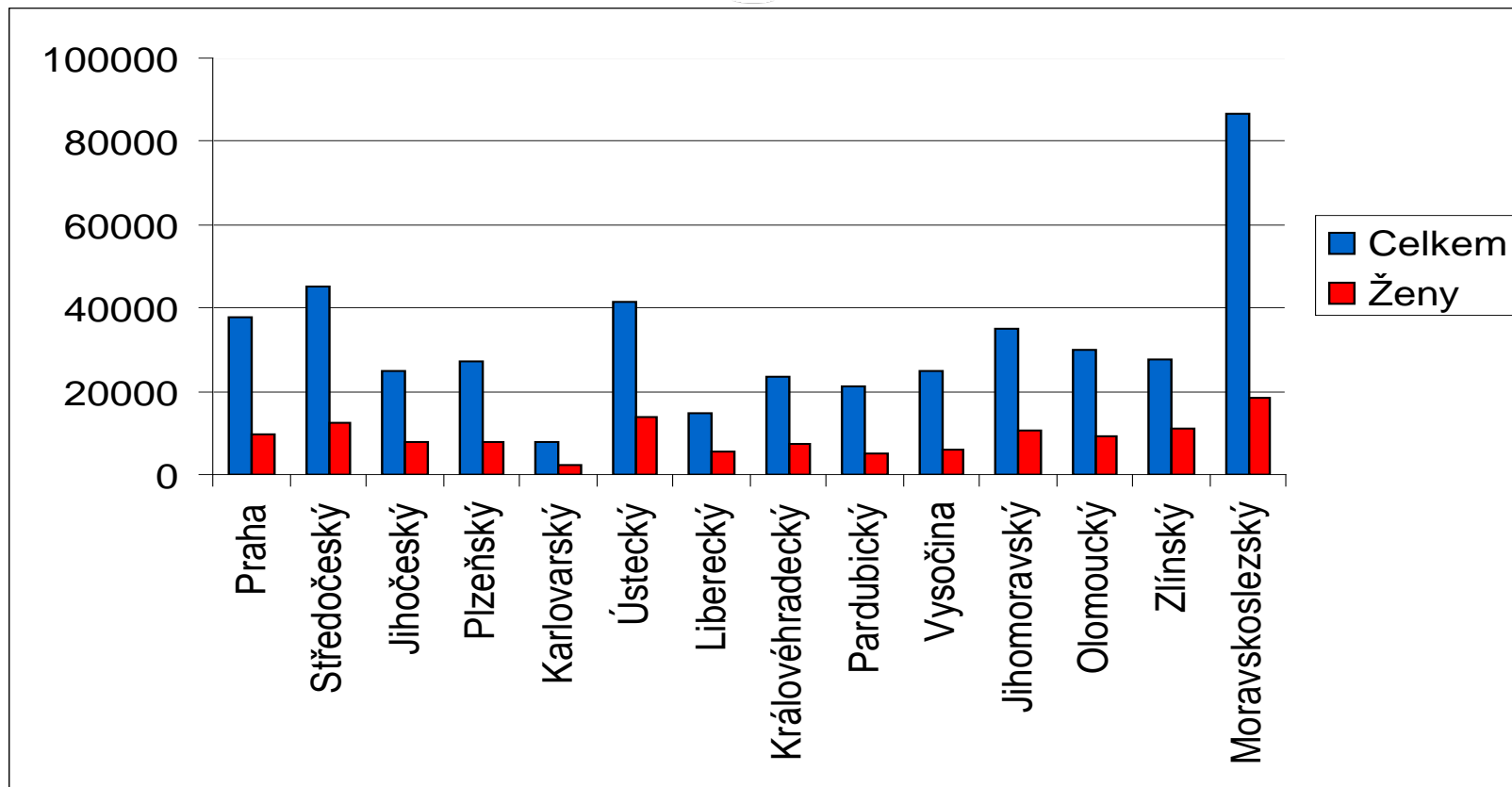
Zdroj: ZÚ Ostrava

Atributivní proporce zdravotních ukazatelů ve vztahu k denním koncentracím PM₁₀ v období leden a únor 2009 a 2010

Zdroj: ZÚ Ostrava

Zaměstnanci v kategoriích rizika 2R+3+4 – muži a ženy dle krajů 2010

Zdroj: KaPr

Nemoci z povolání v ČR dle kapitol 2010

Kraj	Kapitola						Celkem
	1	2	3	4	5	6	
Hl. město Praha	0	2	2	4	18	0	26
Jihočeský	0	106	10	17	21	0	154
Jihomoravský	0	11	15	7	38	0	71
Karlovarský	0	4	4	2	0	0	10
Královéhradecký	1	29	10	14	7	0	61
Liberecký	0	22	3	5	1	0	31
Moravskoslezský	1	215	65	13	19	0	313
Olomoucký	0	83	21	18	9	0	131
Pardubický	4	42	8	17	8	0	79
Plzeňský kraj	0	58	28	7	8	0	101
Středočeský	7	51	67	4	1	0	130
Ústecký	0	16	1	18	26	0	61
Vysočina	0	6	5	5	6	0	22
Zlínský	0	5	6	7	7	0	25
Celkem ČR	13	657	246	140	180	0	1 236

Zdroj: SZÚ

Závěr

- Stav ovzduší na území MS kraje, zejména v ostravsko-karvinské oblasti, s ohledem na suspendované částice prachu frakcí PM10 a PM2,5 se řadí k faktorům, které jsou rizikové ke zdravotnímu stavu obyvatel.
- Kritéria překročení imisního limitu pro suspendované částice prachu frakce PM10 jsou naplněna pro cca 3/4 obyvatel kraje.

Závěr

- Pro mnohé polutanty neexistuje bezpečná koncentrace bez dopadu jejich účinků na zdraví, ale zároveň také neexistuje tak čisté ovzduší, které by vylučovalo expozici cizorodým škodlivým látkám. Je proto nutné hledat míru přijatelného rizika pro člověka a jeho zdraví.

Závěr

- Interpretace jednotlivých zdravotních ukazatelů je složitá vzhledem k možným multifaktoriálním příčinám.
- Alergická onemocnění jsou diagnostikována u 1/3 dětí. Nejčastější onemocnění jsou alergická rýma pylová, astma a atopický ekzém. Trvá stálý nárůst počtu alergických onemocnění ve všech věkových skupinách, nejzávažnějším problémem je astma.
- Nejvyšší nemocnost na ARI je ve věkové skupině 0 až 5 let.
- Srovnání MS kraje a ČR s ohledem na další zdravotní ukazatele je uvedeno v této prezentaci.

Závěr

- Příznivý trend v incidenci onemocnění zhoubnými nádory C 33 a C 34 je zaznamenáván u mužů, u žen je vývoj nepříznivý (kouření).
- Regresní analýzou byla prokázána závislost ARI a koncentrací PM10.

Závěr

- Korelací zdravotních ukazatelů a koncentrací PM10 vyjádřených jako AP byla zjištěna shoda s koncentracemi PM10:
 - u úmrtí na kardiovaskulární onemocnění
 - u úmrtí na onemocnění dýchací soustavy
 - u hospitalizací na onemocnění dýchací soustavy věkových skupin 0 až 5 let a nad 60 let

Závěr

- Srovnáním období leden a únor 2009 a 2010 je možné konstatovat, že v prvních dvou měsících roku 2010 byla odhadovaná proporce případů vlivem zvýšené koncentrace prachu frakce PM10 téměř dvojnásobně vyšší než v prvních dvou měsících roku 2009.

Závěr

- Nemůžeme opomíjet význam socioekonomických faktorů, psychosociálního stresu a životního stylu ve vztahu ke zdraví.
- Nejvíce ohroženou skupinou jsou děti ve věku 0 až 5 let a dospělí nad 60 let, na které je třeba se zaměřit v rámci prevence a podpory zdraví.

*„Zdraví není všechno,
ale všechno ostatní bez zdraví nestojí za nic.“
Halldan Mahler*

Děkuji za pozornost.